T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016 / 152
KARAR NO : 2016 / 201
KARAR TR : 11.4.2016

ÖZET : 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. A. San.Dış.Tic.Ltd.Şti.
Vekili : Av. C. G.
Davalı : Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
1.Bölge Müdürlüğü

O L A Y : Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 1.Bölge Müdürlüğünce yapılan denetim sırasında, 34 ….. plaka sayılı araçla yetki belgesi olmadan yük/eşya taşımacılığı faaliye-tinde bulunduğundan bahisle, davacı adına, 17.3.2012 gün ve UBK-A 422870 seri-sıra sayılı idari para cezası karar tutanağı düzenlenerek, davacıya 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 26/a. maddesi uyarınca 2.426,00 TL idari para cezası verilmiştir.

Davacı vekili, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine itirazda bulunmuştur.

BAKIRKÖY 1. SULH CEZA MAHKEMESİ: 25.3.2013 gün ve D.İş: 2013/738, K:2013/738 sayı ile, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu uyarınca verilen idari para cezalarına karşı yapılan itirazların, Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarına göre çözümlenmesinin idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.

Davacı vekilinin istemi üzerine, dava dosyası 3.6.2013 gün ve D.İş:2013/738 sayılı yazı ile İstanbul Bölge İdare Mahkemesine gönderilmiştir.

İstanbul 2. İdare Mahkemesince, 17.7.2013 gün ve E:2013/1455, K:2013/1600 sayılı karar ile, 4925 sayılı Kanun'da, bu Kanun uyarınca verilen idari para cezalarına karşı kanun yolu düzenlenmediğinden, Kabahatler Kanunu'na göre davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar verilmiş ve karar kesinleştikten sonra, davacı vekilinin, İstanbul 2. İdare Mahkemesi'ne verdiği dilekçe ile, Bakırköy 1. Sulh Ceza Mahkemesi ile İstanbul 2. İdare Mahkemesi kararları arasında oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesini talep etmesi üzerine, Mahkememize gönderilen dava dosyasında, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 11.11.2013 gün ve E:2013/1599,K:2013/1747 sayılı kararı ile, Hukuk Muhakemeleri Kanunu ya da İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda, yargı yolunu değiştiren görevsizlik kararı verilmesi durumunda, görevli olduğundan bahisle farklı bir yargı düzeninde yer alan mahkemeye dava dosyasının gönderilebilmesine olanak tanıyan bir düzenlemenin bulunmadığı, görevli olduğu işaret edilen yargı yerine, bu yargı yerinin uyguladığı usul kurallarına uygun olarak yeniden dava açılmasının zorunlu bulunduğu açıklanarak, 2247 sayılı Yasa'nın 15. maddesine göre yapılan başvurunun incelenebilmesi için öncelikle yargı yerinde usulüne göre açılmış bir davanın bulunması gerektiği gerekçesiyle, olayda idare mahkemesine hitaben yazılmış dilekçeyle açılmış bir dava bulunmadığından, 2247 sayılı Yasada öngörülen koşulları taşımayan başvurunun aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddine karar verilmesi üzerine;

Bu kez, davacı vekili idari para cezasının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 5. İdare Mahkemesi, Mahkemenin 17.7.2013 gün ve E:2013/1455, K:2013/1600 sayılı kararı ile, aynı konuda verilmiş ve kesinleşmiş görevsizlik kararı bulunduğu gerekçesiyle davanın incelenmeksizin reddine karar vermiş, yapılan itiraz üzerine, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü Kurul 6.5.2014 gün ve E:2014/6349, K:2014/9031 sayılı kararı ile, itirazın kabulüne kararın bozulmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

İSTANBUL 5. İDARE MAHKEMESİ: 28.11.2014 gün ve E:2014/1871, K:2014/2324 sayı ile, 4925 sayılı Kanun'da, bu Kanun uyarınca verilen idari para cezalarına karşı kanun yolu düzenlen-mediğinden, Kabahatler Kanunu'na göre davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, yapılan itiraz üzerine, kararın İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü Kurulun 17.3.2015 gün ve E:2015/3205, K:2015/4832 sayılı kararı ile onanmasına karar verilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 11.4.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre:

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fikrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum gözetildiğinde, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

Adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak, davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 4925 sayılı Kanun'un 26. maddesine göre verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 5. maddesinde, taşımacılık, acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapılabilmesi için Bakanlıktan yetki belgesi alınmasının zorunlu olduğu, idari para cezaları başlıklı 26. maddesinde, bu Kanun'un 5 inci maddesine göre yetki belgesi almadan taşıma işinde faaliyette bulunanlara bin Türk lirası idari para cezası verileceği düzenlenmiş; 30. maddesinde, para cezalarına karşı tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebileceği, itiraz üzerine verilen kararların kesin olduğu öngörülmüşken, bu madde, önce 23.1.2008 gün ve 5728 sayılı Kanun'un 520. maddesiyle, "Bu Kanunda belirtilen idarî para cezasını gerektiren fiillerin işlendiği tarihten itibaren bir yıl içinde aynı nitelikteki fiili üç defa işlediği tespit edilen gerçek ve tüzel kişilere, işlediği fiillerin cezalarının toplamının on katı idarî para cezası verilir ve taşıt şoförünün yurt içi ve yurt dışı taşımalarda sürücü mesleki yeterlilik belgesi ile varsa uluslararası sürücü sertifikası bir yıl süreyle askıya alınır" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra 25.6.2009 gün ve 5917 sayılı Kanun'un 47. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. 5917 sayılı Kanun hükümleri 10.7.2009 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nda 12.7.2013 gün ve 6495 sayılı Kanun'un 32. maddesiyle 6.2.2014 gün ve 6518 sayılı Kanun'un 60. maddesiyle ve son olarak 27.3.2015 gün ve 6639 sayılı Kanun'un 35. maddesiyle değişiklikler yapılmış, bu haliyle de idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

Öte yandan; 30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 6.12.2006 gün ve 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesiyle değiştirilen 3. maddesinde, " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır"; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fikrasında ise "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir" düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nda da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Yasa hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1)

numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Bakırköy 1. Sulh Ceza Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Bakırköy 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 25.3.2013 gün ve D.İş: 2013/738, K:2013/738 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 11.4.2016 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN